

meget dårlig aftale – en aftale, som næppe kender sin lige i dansk forvaltningstradition.

Lovforslaget er et skoleeksempel på de asymmetriske forhandlinger, der foregår bag lukkede døre mellem Danmark og Færøerne på embedsmandsplan.

Via en pressemeddelelse forelægges en såkaldt aftale om ansvaret for og finansieringen af Færøernes vigtigste trafikale knudepunkt og landets hovedport ud i verden og om en vigtig fond, som Færøerne i mange år har fastholdt er en fond under færøsk myndighed, og som har finansieret vigtige infrastrukturelle fremtidsinvesteringer i vandkraft, elektricitetsnettet, tunneler og meget andet, men som nu bliver halveret, amputeret og fastlåst til opdatering af en lufthavn, som hidtil har været dansk økonomisk ansvar, men har været grueligt forsømt.

Denne løsning forelægges som en fiks og færdig pakke, uden at det har været behandlet i det færøske parlament. Uden at der har været nogen reel forhandling på politisk plan, uden at færøsk ekspertise eller de, der professionelt skal beskæftige sig med færøsk luftfart, har kunnet analysere, planlægge og rådgive færøske politikere om de bedste langsigtede planer for færøsk luftfart og faciliteter, og uden at det har været debatteret i den færøske offentlighed.

Den danske stat fritages for ansvaret for et anlæg, som på grund af årtiers mangelfulde investeringer står over for et kapitalbehov på flere hundrede millioner kroner. Færøerne står tilbage med regningen og skal finansiere det med sin egen fond, der ellers kunne bruges til mange andre formål.

Danmark har samtidig i en embedsmandsgruppe været med til at fastsætte betingelserne for, hvordan pengene skal bruges, og hvordan den fremtidige luftfart skal udbygges.

Samtidig har man implicit valgt side i et gammelt stridsmål om, hvorvidt investeringsfonden er under dansk eller færøsk politisk myndighed, således at resterne af fonden fremover fastlægges som et dansk politisk område.

Danmark har stadig myndigheden over hele luftfartsområdet, lufrummet, og hvad dertil hører.

Kort sagt: Det danske statsbudget slipper for en stor udgift og sparer udgifter på ca. 5 mio. kr. årligt. Den danske stat fastholder sin indflydelse

på, hvad der skal ske, fastholder myndighedsområdet og tillægger sig en myndighed over Investeringsfonden for Færøerne, som i dag har en egenkapital på ca. 800 mio. kr.

Færøerne betaler regningen og sidder med ansvaret for et anlæg, der utvivlsomt vil kræve langt større investeringer end det, der tømmes ud af investeringsfonden. Den frie kapital i fonden, der ikke er bundet i udlån til andre projekter, er væk og kan i fremtiden ikke finansiere andre vigtige forudsætninger for et moderne Færøerne såsom tunneller, fly og vind- og vandkraft eller bølgeenergi. De penge må nu findes andre steder i de færøske offentlige kasser.

Færøerne overtager hele debetsiden og en ekstra regning og amputeres muligheden for finansiering af andre vigtige investeringer fremover. Den danske stat slipper ud af alle forsømte forpligtelser og en stor regning, samtidig med at hele kreditsiden fremdeles er under dansk myndighed: investeringsfonden, luftfartsmyndigheden og kontrollen over lufrummet m.v.

Det er en uværdig løsning for både Danmark og Færøerne. Det er urimeligt, at desperation fra færøsk side over den manglende udbygning af lufthavnsfaciliteterne i Færøerne fører til, at det færøske landsstyre – uden nogen form for politisk forhandling – accepterer en så dårlig og asymmetrisk aftale.

Af ministerens besvarelser af spørgsmål fra udvalget er det blevet fastslået:

- 1) at der er behov for betydelige investeringer i Vágar Lufthavn – både i selve landingsanlægget og i de tekniske faciliteter – og at de vurderede udgifter efter al sandsynlighed er større end den foreslåede nedkapitalisering af Investeringsfonden for Færøerne,
- 2) at den danske statskasse ikke betaler noget i forbindelse med den foreslåede løsning, men at statskassen opnår besparelser både i årlig drift og ved at slippe for forsømte anlægsinvesteringer og opdateringer af lufthavnen,
- 3) at en embedsmandsgruppe fra færøske og danske ministerier har stået for den foreslåede udbygning og den vurdering, der ligger til grund for lovforslaget om nedkapitalisering, at ministeren ikke kan pege på noget fortilfælde i dansk forvaltningstradition for, at en myndighed, som overlader ejerskabet og forvaltningskompetencen på et område, hvor der findes et stort efterslæb, dispensati-